

РЕШЕНИЕ

№ 15158
София, 10.12.2010

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Пето отделение, в съдебно заседание на десети ноември две хиляди и десета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:АНДРЕЙ ИКОНОМОВ

ЧЛЕНОВЕ:ИЛИЯНА ДОЙЧЕВА

МАРИЕТА МИЛЕВА

при секретар
на прокурора
от председателя
по адм. дело № 3051/2010.

Илиана Иванова
Николай Николов
АНДРЕЙ ИКОНОМОВ

и с участието
изслуша докладваното

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ). Образувано е по касационна жалба на Сдружение "Български хелзинкски комитет", София (Сдружението), против Решение № 106/24.11.2009 г., постановено по а.д. № 4858/2009 г. по описа на Административен съд София-град (АССГ).

Касационната жалба е подадена в срок и е процесуално допустима.

С обжалваното решение състав на АССГ е отхвърлил жалбата на Сдружението против Решение № 95-00-11/22.06.2009 г., издадено от главен експерт в Дирекция "Регистри" в Министерство на правосъдието (МП) Ива Коджабашева. Прието е, че исканата от Сдружението информация съставлява служебна обществена информация, свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение, поради което и на основание чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, достъпът до нея е ограничен от закона. Длъжностното лице в МП, натоварено да отговаря на заявления за достъп до обществена информация, с обжалваното решение е отказало достъп до исканата такава.

Недоволен от решението, Сдружението го обжалва. Развива доводи за допуснати нарушения на материалния закон при постановяването му. Моли отмяната и постановяване на решение по съществуващото на спора, като се задължи министъра на правосъдието да предостави нужната информация.

Ответната страна - главен експерт в Дирекция "Регистри" на МП Ива Коджабашева, чрез процесуалния си представител, счита касационната жалба за неоснователна.

Прокурорът дава становище за основателност на касационната жалба.

Върховният административен съд, състав на Пето отделение (ВАС), за да се произнесе, възприе фактическата обстановка, приета за установена от АССГ. Тя не се оспорва от страните. Към нея, видно от доказателствата по делото следва да се добави единствено това, че адм. орган не е представил доказателства за съществуването на актове, постановени въз основа на докладите на инспектората на МП по чл. 46 от Закона за администрацията (ЗА). При така установеното от фактическа страна, касационната жалба се явява основателна поради допуснати от АССГ нарушения на материалния закон в две насоки:

На първо място, както правилно е установил АССГ, в резултат на извършените проверки, инспекторите представят доклад на министъра, който съдържа констатации и дава предложение за задължителни указания за: а) отстраняване на допуснати нарушения и подобряване работата на администрацията и б) налагане на дисциплинарна отговорност на виновните длъжностни лица. Т.е. докладът на Инспектората действително подготвя

издаването на краен акт от страна на министъра, но в съдържанието си включва констатации от проверките и мнения и препоръки от страна на инспекторите, адресирани до министъра. Доколкото правото на информация е уредено в чл. 41 от Конституцията, законовите разпоредби които го детайлизират, трябва да бъдат тълкувани стриктно, а не разширително. Предложенията за задължителни указания, съдържащи се в докладите, са от категорията на посочените изчерпателно в чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ примери на служебна обществена информация, свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и нямащи самостоятелно значение - мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации. Възможно е органът да ги съобрази, но той не е длъжен да постъпи съобразно препоръките, поради което те действително нямат самостоятелно значение. Не такива са включените констатации за съществуващото фактическо положение в местата за лишаване от свобода, направени по време на проверките от инспекторите и отразени в докладите им. Макар и свързани с оперативната подготовка на актовете на министъра, те имат самостоятелно значение, защото отразяват съществуващото положение в тези места към момента на проверката, не зависят от становищата, мненията и препоръките на лицата, подпомагащи го при издаването на актовете му и не могат да бъдат изменяни с последващи актове. По посочената причина фактическите констатации, съдържащи се в докладите на Инспектората по чл. 46 от ЗА, не попадат в категорията на изброените в чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ.

Касационната жалба е основателна и на друго основание: по делото не са представени от органа крайните актове, издадени от министъра въз основа на констатациите в докладите от 2007 и 2008 г. на Инспектората по въпросите, за които се иска информация от Сдружението. Смисълът на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ е, че той ограничава достъпа до служебна обществена информация само когато тя е свързана с подготовката на актове на органите и няма самостоятелно значение, защото обществото може да си я набави от издадени актове от органа. Последните съдържат в себе си и онази информация, достъпът до която е ограничен на посоченото основание. В противен случай, ако няма издаден краен акт, подготвен от такава информация и съдържащ я в себе си, а на лицата тя е отказана на основание чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, те фактически ще бъдат лишени изцяло от достъп до нея. Така както е предвидено в чл. 41, ал. 2 от Конституцията на РБ, това може да стане само в случаите, изрично предвидени в чл. 7, ал. 1 от закона, сред които настоящият не е. В този смисъл впрочем е преобладаващата практика на ВАС, вкл. и цитираните в касационната жалба актове.

Обстоятелството, че на членовете на Сдружението е осигурен достъп до местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода по тяхна преценка е ирелевантно за правото да получат достъп до обществена информация. Възможно и допустимо е именно чрез сравняване на данните от двата източника те „...да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти” по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ.

По изложените съображения следва да се отмени обжалваното решение и се постанови друго, по съществуващото на спора, с което се уважи жалбата на Сдружението и се отмени като незаконосъобразно Решение № 95-00-11/22.06.2009 г., издадено от главен експерт в Дирекция "Регистри" в Министерство на правосъдието Ива Коджабашева. Делото следва да се върне на административния орган за ново произнасяне по Заявление вх. № 95-00-11/08.06.2009 г. от Красимир Иванов Кънев – председател на Българския хелзинкски комитет, съобразно указанията на ВАС по тълкуването и прилагането на закона.

Предвид горното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Върховният административен съд, състав на Пето отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯ като неправилно Решение № 106/24.11.2009 г., постановено по а.д. № 4858/2009 г. по описа на Административен съд София-град и вместо него постановява:

ОТМЕНЯ като незаконосъобразно Решение № 95-00-11/22.06.2009 г., издадено от главен експерт в Дирекция "Регистри" в Министерство на правосъдието Ива Коджабашева.

ВРЪЩА делото на административния орган за ново произнасяне по Заявление вх. № 95-00-11/08.06.2009 г. от Красимир Иванов Кънев – председател на Българския хелзинкски комитет. Решението е окончателно.

**Вярно с оригинала,
секретар:**

А.И.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:/п/ Андрей Икономов

ЧЛЕНОВЕ:/п/ Илияна Дойчева

/п/ Мариета Милева